

علی اکبر محمدی پور
استادبول

در این کنگره بزرگ عظمت فقه اسلام و پاسخگویی آن به نیازمندی عصر ما مورد تأیید همه دانشمندان قرار گرفت

چندی پیش دانشکده حقوقی دانشگاه پاریس برای بحث و گفتگو از فقه اسلامی، کنگره‌ای بنام «هفته فقه اسلامی» به ریاست آقای Milliet استاد کرسی فقه اسلامی در دانشگاه پاریس منعقد کرد. در این کنگره عده‌ای از کلاسی‌دگسری فرانسه، جمعی از خاورشناسان، و اساتید دانشکده‌های حقوق کشورهای عربی و غیر عربی، طبق دعوت قبلی شرکت داشتند. یکی از اساتید بزرگ دانشگاه الازهر و رئیس دانشکده حقوق دانشگاه ایراهیم مصر و دو تن دیگر از اساتید دانشگاه فؤاد مصر در این کنگره شرکت نمودند.

چندی پیش دانشکده حقوق دمشق نیز استاد مصطفی احمد زرقاه و استاد دوالمیمی شرکت داشتند. مسائلی که در این کنگره مورد بررسی قرار گرفت، بطوریکه استاد مصطفی احمد زرقاه پس از مراجعت از این کنگره نوشته است، پیرامون موضوعاتی بود که بر محور مسائل کلی حقوقی و رشته‌های فقهی آن (مدنی، جزائی، اقتصادی) و تأدیبه آن در مورد این موضوعات که به کسالت پیش از نظر آکادمی داخلی حقوق مقارن تعیین شده بود، بحث‌هایی زیر بود:

۱- اثبات مالکیت فردی

۲- مالکیت دولت و با مؤسسه‌ای جهت مصالح عمومی.

۳- مسئولیت‌های جزائی و جنائی

۴- تأثیر شیوع‌های اجتهادی در یکدیگر

۵- سیستم بانکداری از نظر اسلام.

۶- گفتگوها زبان فرانسوی بود و برای هر یک از موضوعات به گانه، یک روز اختصاص داده شده بود.

بعد از هر کلاس بحث و گفتگو و شد و مناسبت درین اعضای کنگره آغاز می‌شد و بر حسب لزوم بطول می‌انجامید. آنگاه در بیان کنگره درج می‌شد.

دو روز پس یکی از گفتگوها، یکی از اعضای کنگره که سابقاً وکیل دادگستری بود، علی گفتگویی طولانی چنین گفت:

من میدانم که چگونه وفق بدهم بین آنچه تا امروز می‌شنیدم که فقه اسلامی حالت جمود و سکون دارد و هرگز صلاحیت تأمین نیازمندیهای عصر حاضر را ندارد، و آنچه امروز در این کنگره دیدم که چگونه با این فقهی به لایت می‌رسد که فقه اسلام با این حالت تجمد و بی‌انگیزم و بی‌انگیزه‌ی انسان‌مطالعانه و تأمین نیازهای جهان متحول است! در پایان کنگره قطعنامه‌ای زبان فرانسوی به امضای اعضای کنگره رسید که منس از آن برای خودتندگان گرامی ترجمه میکنم:

— نظریه اهمیت مسائلی که در هفته فقه اسلام در دانشگاه پاریس، مورد بحث و گفتگو قرار گرفت فشرده بررسی‌ها بصورت قطعنامه‌ای به امضای شرکت کنندگان رسید.

اعضای کنگره با مراعات و قاطعیت اعلام می- دادند که:

پایه‌های فقه اسلامی از نظر حقوقی بسیار محکم و استوار است، و بر ارزش بودن مبادی آن جای تردید نیست.

قوانند کلی، و مفاهیم عمومی، و مبادی فقهی و سرمایه فقه اسلام موجب آمیز و شگفت‌انگیز است.

فقه اسلامی در پرتو اجتهاد و استنباط می‌تواند تحرک و دینامیسم آن را برای همیشه حفظ کند، و نیازمندیهای انسان را در هر عصر و زمانی پاسخ گوید.

اعضای کنگره علاقه شدید خود را به انعقاد «کنگره فقه اسلامی» در سال، ایران، پذیرا دیدند. و از دفتر کنگره می‌خواهد که مسائلی که در مدت این یک هفته، باید مطرح گردد در یک دفتر یادداشت شود تا در سالهای آینده مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

اعضای کنگره همچنین تأسیس یک مجمع و لجته‌ای را برای نگارش دائرة المعارف فقه اسلامی ضروری میدانند، تا جزئیات فقه اسلام در آن گردآوری شود و با سبک شیروان نظم زیبایی در اختیار علاقمندان قرار گیرد تا بتوانند مورد مراجعه حقوقدانان جهان قرار گیرند.

آنچه از مواد قطعنامه به اطلاع خوانندگان گرامی

بقیه در صفحه ۳۵

امام صادق (ع) از رسول اکرم (ص) چنین نقل می‌کند: "حسود از لذت‌ها و نعمتهای دنیا چندان لذت نمی‌برد" ۱۱
 امام چهارم فرمود: "حسود ابدا به فضیلت و شرفی، نائل نمی‌آید" ۱۲

علی (ع) فرمود: حسود اکثر اوقات در حسرت بسر می‌برد و بیشتر اوقات گناهان و بدیها از او صادر می‌شود" ۱۳
 و نیز فرمود حسد بدیگرا ن نورزید زیرا حسد روح را از عظمت و بزرگی خود باطنی می‌آورد" ۱۴

۱۱- حجاز ج ۷۲ / ۲۵۰

۱۲ و ۱۳- مستدرک ج ۲ / ۳۲۸

بعضی در حقیقت نیروی باطنی خود را بی‌بهره و صرف می‌کند و راحتی و آسایش روحی و جسمی را از خودش سلب می‌نماید.

علی (ع) فرمود حسود هر بیگانه خشمگین می‌شود و هر چیزی که از اختیاری بیرون است، بخل می‌ورزد" ۹
 و نیز فرمود: حسود ابدا راحتی و آسایش ندارد" ۱۵

و از جمله زیانهای حسد این است که حسود هرگز به فضیلت و شرفی نمی‌رسد و ابدا روی سادت و آفتابی را نمی‌بیند و همواره در حسرت بسر می‌برد و نفس خود را از عظمت و بزرگی باطنی می‌آورد و با اصطلاح دچار "خود کم بینی" می‌شود. در مورد این ریاسها، روایات گفتری از پیشوایان ما رسیده است.

بخش هشتم: نگاه علمی و مطالعات فریبنده

بخیه کنگره فقه اسلامی درباریس

رساله جامع علوم انسانی

اینجا است که باز بودن باب اجتهاد یکی از امتیازات جهان تشیع بشمار می‌آید. که در هفتین کنفرانس اندیشه اسلامی که در سال ۱۳۹۳ هـ در الجزایر منعقد گردید، پس از سفرانی مستدل یکی از دانشمندان بزرگ شیعه به امضای یکصد تن علمای شرکت کننده در کنفرانس رسید. و بدینوسیله یکی دیگر از مستندات شیعه، مورد قبول علمای اسلامی قرار گرفت.

رسید، این حقیقت را ثابت می‌کند که باید باب اجتهاد پیوسته مفتوح باشد. و آن عقیده جهان شیعه است که معتقدند باب اجتهاد هرگز مسدود نمی‌شود. و هر سألۀ جدیدی روی دهد، فقه‌های اسلامی می‌توانند حکم آنرا از منابع چهارگانه (قرآن، سنت، اجماع، و دلیل عقل) استنباط کنند و بدین طریق تحرک و دینامیس اسلام برای همیشه استوار میماند.

کتابخانه
 مکتب اسلام
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰
 شماره
 ۱۳۸۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

